

УДК 373.291

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/40-2-29>**Ольга КОВАЛЕНКО,***orcid.org/0000-0001-8039-4895*

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін
у дошкільній, початковій і спеціальній освітіХарківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(Харків, Україна) *olga_kovalenko2002@ukr.net***Вікторія ВІТЧЕНКО,***orcid.org/0000-0003-0223-5965*

здобувач вищої освіти (магістерського) рівня

факультету дошкільної освіти

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(Харків, Україна) *vikavitchenko81@gmail.com*

УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ

Статтю присвячено актуальній проблемі формування мовленнєвої компетентності дошкільників, пошуку ефективних шляхів забезпечення мовленнєвої готовності дітей до навчання у школі.

Відповідно до завдань, визначених чинними нормативними документами дошкільної освіти – Базовим компонентом і програмою «Дитина», формування мовленнєвої компетентності передбачає опанування звукової культури мовлення, лексичного багатства і граматичної будови мови, уміння створювати зв'язне висловлювання і вести діалог із дотриманням норм і правил культури спілкування. Однак, як свідчать отримані нами дані, значна частина випускників дошкільних закладів мають вади звуковимови, припускаються помилок у словотворенні та словозміні, відчують труднощі під час переказу художніх творів і складання власних описових і сюжетних розповідей. Їм важко логічно і послідовно передавати зміст зв'язного висловлювання, добирати найбільш точні слова і вирази, граматично правильно будувати поширені речення. Неналежний рівень розвитку навичок усного мовлення створює значні переешкоди щодо опанування дітьми грамоти. Це зумовлює необхідність пошуку ефективних методів і прийомів розвитку мовлення дошкільників, серед яких високою продуктивністю відзначаються сучасні технології навчання.

Метою статті є визначення методичних підходів і шляхів практичної реалізації завдань мовленнєвої підготовки дітей до школи на основі впровадження сучасних технологій у навчально-виховний процес закладів дошкільної освіти.

Значні можливості щодо формування в дошкільників мовленнєвої компетентності надають інформаційно-комунікаційні технології, ейдетика, мнемотехніка й інші. Їх упровадження дозволяє забезпечити збагачення словникового запасу, формування й удосконалення навичок діалогічного і монологічного мовлення тощо.

Найбільш дискусійним натепер залишається питання щодо навчання дітей дошкільного віку грамоти на основі використання сучасних технологій. Досягнення успіху стає можливим за таких умов: створення доброзичливої атмосфери спілкування у процесі навчання грамоти, формування в малюка позитивної мотивації, виявлення дорослим інтересу до спільної діяльності, заохочення і підтримка дитини в разі виникнення труднощів.

Отже, використання сучасних технологій є дієвим засобом мовленнєвого розвитку дітей. Їхня ефективність зумовлена тим, що вони дозволяють урахувати вікові й індивідуальні особливості дошкільників, підвищити інтерес дітей до виконання навчальних завдань.

Ключові слова: мовленнєвий розвиток, сучасні технології, підготовка до школи.

Olga KOVALENKO,*orcid.org/0000-0001-8039-4895*

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Teaching Philological Disciplines
in Preschool, Primary School and Special EducationH. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
(Kharkiv, Ukraine) *olga_kovalenko2002@ukr.net***Viktoriia VITCHENKO,***orcid.org/0000-0003-0223-5965*

Master Student at the Department of Preschool Education

H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
(Kharkiv, Ukraine) *vikavitchenko81@gmail.com*

INTRODUCING MODERN SPEECH DEVELOPMENT TECHNOLOGIES TO THE PROCESS OF PREPARING CHILDREN FOR SCHOOL EDUCATION

The article is dedicated to the topical problem of the preschool students' speech competence formation, the search of the effective ways to provide children's speech readiness to school education.

In accordance with the tasks defined by current regulations of preschool education – Basic component and the program "Dytyna", the formation of speech competence involves mastering the sound culture of speech, lexical richness and grammatical structure of language, the ability to create coherent expression and dialogue according to the cultural norms and rules of communication. However, according to the obtained data, a large number of preschool graduates have speech defects in pronouncing sounds, make mistakes in word formation and inflexions, meet difficulties in translating works of art and compiling their own descriptive and narrative stories. It is difficult for them to logically and consistently convey the meaning of a coherent statement, to choose the most accurate words and expressions, to construct extended sentences in grammatically correct way. Insufficient level of speaking skills development creates significant obstacles to children's literacy mastering. This necessitates the search for effective methods and techniques of preschoolers' speech development, among which modern learning technologies are characterized by high productivity.

The purpose of this article is to determine the methodological approaches and ways of practical implementation of the tasks of speech preparation of the children for school on the basis of the introduction of modern technologies in the educational process of preschool education.

Information and communication technologies, eidetics, mnemonics and others provide significant opportunities for the formation of speech competence in preschoolers. The introduction of thereof allows to provide vocabulary enrichment, dialogue and monologue speech skills formation and improvement, etc.

The most controversial issue today is the teaching preschool children literacy on the basis of modern technologies. Achieving success becomes possible under the following conditions: creating a friendly communication atmosphere in the process of teaching reading and writing, forming child's positive motivation, adults showing interest in joint activities, encouraging and supporting the child in difficult situations.

Thus, the use of modern technologies is an effective means of children's speech development. Their effectiveness is due to the fact that they allow to take into account the age and individual characteristics of preschoolers, to increase children's interest in learning tasks.

Key words: *speech development, modern technologies, school preparation.*

Постановка проблеми. Формування мовленнєвої компетентності дитини є одним із пріоритетних напрямів дошкільної освіти, оскільки мовлення є основним засобом спілкування, пізнання навколишнього світу, здобуття знань. У наш час це завдання набуває особливої актуальності у зв'язку з тим, що спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей, які досить пізно починають опановувати активне мовлення. Як наслідок, такі дошкільники мають значні недоліки у звуковимові, обмежений словниковий запас, недосконалу граматичну будову мови, несформовані навички монологічного мовлення. Низький рівень мовленнєвого розвитку стає суттєвою перешкодою забезпечення готовності дитини до навчання у школі. Тому питання оптимізації навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти на етапі підготовки дітей до шкільного навчання набуває особливого значення.

Аналіз досліджень. Проблема мовленнєвої підготовки дітей до навчання у школі досліджувалася багатьма науковцями в різних напрямках. А саме: змістовий аспект навчання дітей 6–7 років рідної мови та мовленнєвої підготовки до школи (А. Богуш, Н. Орланова, Л. Пеньковська, О. Усова, О. Ушакова й інші), формування граматично правильного мовлення (А. Арушанова, О. Гвоздев, К. Крутій, Н. Лопатинська, Н. Маковецька, Г. Ніко-

лайчук, Ф. Сохін та інші), виховання звукової культури мовлення (О. Жильцова, Н. Тоцька, М. Фомічова й інші), збагачення словника дітей (Н. Луцан, І. Непомнящий, В. Савельєва, Е. Струніна й інші), комунікативний розвиток дитини (Л. Айдарова, Л. Калмикова, А. Маркова, Т. Піроженко й інші), навчання грамоти (О. Бугрименко, М. Вашуленко, О. Воскресенська, Д. Ельконін, Л. Журова, М. Зайцев, А. Іваненко, Г. Цукерман та інші).

Як зазначає А. Богуш, «мовленнєва підготовка дітей до школи передбачає опанування практичних мовленнєвих навичок, удосконалення комунікативних форм і функцій мовлення, формування його усвідомлення» (Богуш, Гавриш, 2007: 468). Без мовленнєвого спілкування, як уважає Ф. Сохін, неможливий повноцінний розвиток дитини, тому «завдання навчання рідної мови, розвиток мовлення є одним із провідних у всебічному розвитку дошкільника. Отже, його розв'язання багато в чому сприяє підготовці дітей до навчання у школі» (Сохін, 1977: 50).

Однак, як свідчать дані здійсненого нами обстеження мовленнєвого розвитку 158 випускників закладів дошкільної освіти, рівень мовленнєвої готовності до навчання у школі у значної частини опитаних є неналежним. Так, понад 50% респондентів мають вади звуковимови, у 13% відзначається низький рівень розвитку фонематичного

слуху. Понад 75% дітей припускаються помилок у словотворенні та словозміні, приблизно 80% старших дошкільників відчувають труднощі під час переказу художніх творів і складання власних описових і сюжетних розповідей. Їм важко логічно і послідовно передавати зміст зв'язного висловлювання, добирати найбільш точні слова і вирази, граматично правильно будувати поширені речення. На нашу думку, це зумовлено такими причинами, як:

- обмеженість спілкування з батьками;
- заміна повноцінного спілкування з оточенням безконтрольним використанням технічних засобів;
- відсутність у батьків бажання читати дітям;
- небажання батьків бачити мовленнєві проблеми своїх дітей і вчасно реагувати на них.

Тому перед вихователями закладів дошкільної освіти постає надзвичайно складне завдання – створення оптимальних умов для всебічного розвитку мовлення дітей і забезпечення їхньої готовності до навчання у школі. Одним з ефективних шляхів розв'язання цієї проблеми може стати використання сучасних технологій мовленнєвого розвитку дошкільників.

Мета статті – розкрити методичні підходи до реалізації завдань мовленнєвої підготовки дітей до школи на основі впровадження сучасних технологій у навчально-виховний процес закладів дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. Базовим компонентом дошкільної освіти і чинною програмою «Дитина» серед основних напрямів мовленнєвого розвитку дошкільників визначається формування мовленнєвої компетентності, що передбачає опанування звукової культури мовлення, лексичного багатства і граматичної будови мови, уміння створювати зв'язне висловлювання і вести діалог із дотриманням норм і правил культури спілкування. Реалізація цих завдань спрямована на розвиток у дошкільників навичок усного мовлення, що має стати важливою передумовою для опанування грамоти. Значні можливості для досягнення успіху у процесі навчання надають сучасні технології, серед яких варто відзначити такі, як:

- інноваційна методика розвитку мовленнєвої компетентності дошкільників А. Богуш;
- технологія мовленнєво-творчого розвитку Н. Гавриш;
- технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера (ТРВЗ);
- ейдетика (І. Матюгін, Л. Айзенварг, Є. Антошук, І. Рибнікова, Т. Слопенко й інші);
- мнемотехніка (Г. Авшарян, Н. Вечеріна, Р. Славін, Д. Фоєр та інші);

- технологія раннього навчання грамоти Г. Домана, О. Декролі, В. Ліщука;
- складова методика навчання грамоти М. Зайцева;
- інформаційно-комунікаційні технології тощо.

В основі опанування мовлення лежить здатність дитини до наслідування, тому надзвичайно важливо надавати дошкільникам правильні зразки. Невичерпним джерелом для мовленнєвого розвитку є художня література. Літературний твір дає готові мовні форми, словесні характеристики образу, якими оперує дитина. Систематичне слухання художніх творів сприяє збагаченню мовлення дітей новими словами, образними виразами, емоційною, поетичною лексикою. Через художнє слово ще до школи, до вивчення граматичних правил малюк практично засвоює граматичні норми рідної мови в єдності з її лексикою. Література допомагає дітям висловити своє ставлення до твору за допомогою порівнянь, метафор, епітетів та інших засобів образної виразності. У процесі організації роботи із книжкою простежується взаємозв'язок між мовленнєвим та естетичним розвитком, мова засвоюється дитиною в її естетичній функції. Тому з раннього віку необхідно залучати дітей до систематичної діяльності, безпосередньо пов'язаної із книгою, суть якої полягає у слуханні, читанні, розгляданні, переказі, вивченні напам'ять, драматизуванні тощо. Це дозволить забезпечити повноцінний мовленнєвий розвиток, формування в дітей інтересу до спілкування із книжкою, бажання опанувати навичку читання, а отже, створити передумови для подальшого успішного навчання у школі.

Формування лексичної компетентності дошкільників є одним із провідних завдань мовленнєвої підготовки, оскільки слово – це основна одиниця мовлення. Тому словниковій роботі приділяється увага на всіх заняттях у закладах дошкільної освіти. Особливе значення їй відводиться на заняттях із художньої літератури.

Робота над усвідомленням лексичного значення слова може здійснюватися до читання, під час читання і після читання художнього твору. Зазвичай до читання пояснюються ті слова, без розуміння лексичного значення яких стає неможливим повноцінне усвідомлення тексту. Деякі слова вихователь може пояснити заздалегідь, при нагоді, наприклад, під час прогулянки, перегляду ілюстрованої книжки, пізнавального фільму тощо.

Під час читання прозових творів пояснюються ті слова, які можна легко замінити синонімами. Однак варто пам'ятати, що кількість таких слів має бути невеликою.

Після читання пояснюються слова, нерозуміння лексичного значення яких не заважає повноцінному сприйняттю змісту художнього твору завдяки тому, що воно фактично пояснюється через контекст. Однак із метою уточнення й активізації в мовленні дошкільників нових слів варто після читання художнього твору акцентувати на них увагу.

Серед найпродуктивніших прийомів словникової роботи виділяють такі: показ реального предмета або його зображення на картинці; тлумачення лексичного значення слова; пояснення етимології; добір синонімів або антонімів; введення слова в речення, контекст; багаторазове повторення слова упродовж заняття. Нині поряд із традиційними прийомами роботи все частіше використовуються сучасні технології, які надають більші можливості щодо пояснення як прямого, так і переносного значення слів.

Розглянемо особливості організації словникової роботи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій на прикладі одного із творів Т. Шевченка. Вірші видатного українського поета, що увійшли в дитяче читання, насичені образною лексикою, для того, щоб створені автором словесні образи відображалися в уяві дошкільників, необхідно передбачити попередню роботу, спрямовану на активізацію у свідомості дітей картин природи, про які йтиметься у творі. Так, знайомство з уривком із поеми «Сон» «<...> Дивлюсь, аж світає <...>» варто розпочати зі вступної бесіди, під час якої за допомогою аудіо- та відеоматеріалів максимально забезпечити з опорою на попередній досвід відтворення в пам'яті дітей погожого теплого ранку кінця весни, початку літа. Якщо ж подібного власного досвіду діти не мали, то необхідно у процесі попередньої роботи створити такий емоційний фон, який дозволив би малюкам відчувати красу ранкового пробудження природи. Наприклад:

– Діти, ви коли-небудь прокидалися рано вранці, до схід сонця? Коли надворі ще темно і тільки-тільки збирається розвиднятися? Сьогодні на нас з вами чекає чарівна подорож. Ми побачимо і почуємо, як вранці прокидається природа від нічного сну, як сонечко кидає на землю своє перше проміння. Тож дивіться і слухайте (відеозапис сходу сонця, що супроводжується співом птахів: <https://www.youtube.com/watch?v=SyiuJv8UdcE>).

– Сподобався вам схід сонця? Пригадайте, як починається ранок? Чи відразу на небі з'являється сонечко, чи ні? Яким ви побачили небо спочатку? (Сірим). Яким воно стало перед появою сонечка?

(Воно почервоніло в тому місці, де мало з'явитися сонечко). Поміркуйте, на що в цей час було схоже небо, що воно вам нагадувало? (Узагальнюючи відповіді дітей, вихователь підводить їх до думки, що небо нагадувало вогнище, що розгорається все сильніше й сильніше). Коли вогонь розгорається, про нього говорять, що він палає. А якщо небо схоже на вогнище, що розгорається, то й про нього можна сказати, що небо палає.

– Як гарно ми з вами розповіли про те, яким побачили небо вранці. А що ж вдалося нам почути? (Спів пташок). Хто-небудь знає, голос якої пташки ми чули? (Вихователь пропонує дітям ще раз послухати спів солов'я). Так, це соловейко – найкращий співак серед птахів. Його голос не сплутаєш із жодною іншою пташкою. Ось чому в народі про хороших співаків говорять: «Гарний голос має, мов соловей співає!»

– Діти, а зараз я хочу вас запросити зустріти ще один ранок. Допоможе нам у цьому чудовий вірш, який написав видатний український поет Тарас Григорович Шевченко. У цьому творі ви почуєте, що верби ростуть і зеленіють між ярами над ставами. Щоб краще це уявити, подивіться, будь ласка, на екран. (Вихователь демонструє ілюстрацію, на якій зображений яр, ставок, верби і пояснює лексичне значення слів «яр» і «став». Яр – глибока довга западина, що утворилася внаслідок вимивання землі потоками води. Став – невелике водоймище з непроточною водою).

– А тепер заплющить очі та уявіть ранок таким, яким його побачив Тарас Григорович Шевченко (виразне читання вірша вихователем).

Така організація словникової роботи на занятті сприяє розвитку в дітей творчої уяви – здатності бачити змальовані автором картини, чути звуки природи, а отже, забезпечує краще розуміння змісту художнього твору.

Інформаційно-комунікаційні технології відіграють важливу роль у розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку. Вони можуть використовуватися у процесі формування навичок діалогічного мовлення, оскільки дозволяють демонструвати наочний матеріал, який спонукає дітей до запитань та відповідей; розглядаючи зображення сюжетних картинок або призупинених фрагментів мультфільмів, кінофільмів, дітей можна залучити до обговорення ситуації і розігрування уявлених діалогів між персонажами, а потім запропонувати перевірити свої здогадки, переглянувши відеосюжет до кінця.

За допомогою ІКТ дошкільників також можна залучити до складання різноманітних зв'язних розповідей. Розглядаючи на екрані зображення

знайомого предмета, дитина має можливість у режимі комп'ютерної гри усвідомити послідовність опису через добір правильної форми, визначення розміру, кольору, призначення цього предмета. Така гра сприяє розвитку навичок самостійного складання дошкільниками описових розповідей.

Заохочення дітей до складання сюжетних розповідей може здійснюватися за допомогою визначення правильного розташування на екрані серії картинок. Не менш цікавим варіантом роботи може стати залучення дошкільників до складання творчих розповідей за картинками. На екрані з'являється зображення першої сюжетної картини, у процесі розглядання якої дошкільники вдаються до опису побаченого. Після цього вихователь пропонує подумати, що може трапитися з героями після події, яку щойно розглянули. Діти роблять свої припущення, тобто фактично складають творчу розповідь, а потім перевіряють свої здогадки за наступними зображеннями.

Сучасні технології, спрямовані на розвиток пам'яті (ейдетика, мнемотехніка), є надзвичайно ефективними під час розучування віршів і навчання дошкільників переказу. Наведемо приклад організації такої роботи під час ознайомлення старших дошкільників зі збіркою творів Н. Забіли «Ясочина книжка».

I. Вступна частина.

Вихователь показує дітям олівець і запитує:

– Подивіться, що в мене в руках? Звичайний олівець. Що можна зробити за допомогою такого олівця?

II. Основна частина.

1. Настанова на сприйняття художнього твору.

– Сьогодні ми прочитаємо з вами оповідання про дівчинку, у якої був ось такий звичайний олівець. Написала це оповідання Наталя Забіла. І називається воно «Олівець-малювець». Тож, сідайте зручніше і слухайте уважно.

2. Виразне читання вихователем віршованого оповідання.

3. Бесіда за змістом:

– Вам сподобалося віршоване оповідання? Що ви відчували, коли його слухали? Вам було весело чи сумно?

– Як ви думаєте, хто ж винен у тому, що зник малюнок: олівець чи дівчинка? Спробуємо в цьому розібратися. Давайте ще раз пригадаємо, що намалювала дівчинка.

4. Повторне читання оповідання вихователем.

а) читання уривка до слів «Налетіла чорна хмара».

– А що сталося потім?

б) продовження читання.

– Як ви думаєте, чому зник малюнок, коли дівчинка почала малювати дощ? (Вона дуже добре собі його уявила і тому намалювала справжню зливу).

– А вам шкода того малюнка, який знищила дівчинка? Давайте спробуємо його відновити разом.

5. Читання вихователем напам'ять уривка до слів «Налетіла чорна хмара» з паралельним малюванням.

6. Розучування уривка з оповідання з опорою на малюнок (прийоми мнемотехніки):

а) вихователь запрошує дітей хором за малюнком відтворити напам'ять зміст віршованого оповідання;

б) вихователь пропонує дітям взяти аркуші паперу й олівці, повторювати текст оповідання і паралельно малювати;

в) кілька дітей (2–3) по черзі виходять і розповідають уривок із віршованого оповідання з опорою на власні малюнки.

7. Розгляд дитячої книжки з метою пошуку в ній оповідання (робота з ілюстраціями, змістом).

8. Рекомендації дітям щодо самостійної діяльності із книжкою у вільний час:

– Розгляньте самостійно книгу Н. Забіли «Ясочина книжка» і визначте, яке оповідання ви б хотіли ще послухати. «Ясочину книжку» я залишу в куточку книги.

III. Підсумок заняття.

– З якою книжкою ми сьогодні познайомилися? Яке оповідання прочитали?

– Діти, покажіть свої малюнки і ще раз розкажіть про те, що на них намальовано.

Повторне хорове читання уривка з оповідання Н. Забіли.

Вдома діти можуть показати батькам свої малюнки і розказати про те, що на них намальовано.

Використання прийомів мнемотехніки й ейдетики, пов'язаних із паралельним малюванням, забезпечує більш швидке запам'ятовування й підвищує інтерес дошкільників до самостійного відтворення текстів.

Говорячи про мовленнєву підготовку старших дошкільників, неможливо також обминути проблему щодо використання у ЗДО сучасних технологій навчання грамоти. Натепер це питання залишається одним із найбільш дискусійних. У різних науково-методичних джерелах як оптимальний називається вік від шести місяців до чотирьох – п'яти років. Кожен із прихильників тієї чи іншої теорії, який обстоює свої позиції, наводить аргументи на користь запровадженої

ним методики і намагається висвітлити недоліки методичних підходів своїх опонентів. Водночас виділяється значна група науковців, які виступають проти раннього залучення дітей до самостійного читання, пояснюють це тим, що малюки в ранньому віці ще не готові до здійснення такої складної діяльності.

У чинній програмі «Дитина» навчання грамоти віднесено до варіативної складової частини, якою передбачається, що формування механізму читання має розпочинатися у старшій групі на основі використання аналітико-синтетичного методу, який є провідним у сучасній початковій школі. Однак натеper досить поширені технології раннього навчання грамоти Г. Домана, О. Декролі, В. Ліщука, побудовані на основі методу цілих слів, і складова методика навчання грамоти М. Зайцева.

Аналіз сучасних технологій навчання грамоти дітей дошкільного віку дозволяє зробити такі висновки:

1. Натеper немає універсальної методики навчання грамоти. У процесі навчання дітей необхідно спиратися на їхні індивідуальні особливості. Комплексне використання прийомів, запозичених із різних методів, дозволить створити оптимальні умови для опанування грамоти в закладах дошкільної освіти.

2. Визначаючи, з якого віку залучати дітей до читання, необхідно чітко усвідомлювати мету цієї роботи (загальний розвиток дитини, формування інтересу до читання або задоволення амбіцій батьків). Лише врахування бажання і потреб дитини матиме позитивні наслідки в навчанні. Завдання дорослого – індивідуально для окремого малюка визначити оптимальний час початку навчання,

час, коли дитина готова сприймати навчальні дії та позитивно реагувати на них.

3. Будувати роботу варто на основі використання ігрових прийомів, забезпечувати належну рухливість дітей у процесі навчання.

4. Навчання грамоти варто поєднувати із загальним мовленнєвим і розумовим розвитком дітей.

5. Результативність навчання забезпечується дотриманням таких умов: створення доброзичливої атмосфери спілкування у процесі навчання грамоти, формування в малюка позитивної мотивації, виявлення дорослим інтересу до спільної діяльності, заохочення і підтримка дитини під час виникнення труднощів.

Найголовніше – не форсувати події, а наполегливо йти до поставленої мети, у жодному разі не вимагати від усіх дітей однакового темпу просування, пам'ятати про те, що навчання грамоти в дошкільному закладі має стати для дитини приємним спілкуванням з доброзичливим вихователем, який знає чим і як можна зацікавити кожного вихованця. Це дозволить створити необхідне підґрунтя для подальшого вдосконалення навички читання у школі.

Висновки. Отже, використання сучасних технологій є дієвим засобом мовленнєвого розвитку дітей. Їхня ефективність зумовлена тим, що вони дозволяють урахувати вікові й індивідуальні особливості дошкільників, підвищити інтерес дітей до виконання навчальних завдань. Уміле й доречне поєднання традиційних методів і прийомів розвитку мовлення із сучасними технологіями навчання створює сприятливі умови для формування мовленнєвої компетентності дошкільників, для забезпечення їхньої готовності до навчання у школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.
2. Богуш А., Гавриш Н. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови. Київ : Вища шк., 2007. 542 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / авт. кол. : Г. Беленька та ін. ; наук. кер. проекту В. Огнев'юк ; наук. ред. : Г. Беленька, М. Машовець. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. 304 с.
4. Подготовка детей к школе в детском саду / под ред. Ф. Сохина, Т. Тарунтаевой. Москва : Педагогика, 1977. 146 с.

REFERENCES

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity [Basic component of preschool education] / https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf [in Ukrainian]
2. Bohush A., Havrysh N. Doshkilna linhvodydaktyka: Teoriia i metodyka navchannia ditei ridnoi movy [Preschool linguodidactics: Theory and methods of teaching native language to children]. Kyiv.: Vyshcha shkola, 2007. 542 p. [in Ukrainian]
3. Dytna: Osvitnia prohrama dlia ditei vid dvokh do semy rokiv [Dytna: Educational program for children aged from two to seven] / scientific supervisor of the project V. O. Ohneviiuk; auth.: H. V. Bieliienka, O. L. Bohinich, N. I. Bohdanets-Biloskalenko [and others]; sc. edit. H. V. Bieliienka, M. A. Mashovets. Kyiv. University named after B. Hrinchenko, 2016. 304 p.
4. Podgotovka detei k shkole v detskom sadu [Getting children ready for school in the kindergarten]/ Edited by F. A. Sokhyn and T. V. Taruntaeva. Moscow : Pedagogiya, 1977. 146 p.